

ANEXA I B

ACORD GENERAL PRIVIND COMERȚUL CU SERVICII

PARTEA I-a SFERA DE APLICARE ȘI DEFINIȚIA

Articolul 1 Sfera de aplicare și definiții

PARTEA II-a OBLIGAȚII ȘI DISCIPLINE GENERALE

Articolul II Tratamentul națiunii celei mai favorizate

Articolul III Transparență

Articolul III Divulgarea informațiilor confidențiale

Articolul IV Participarea crescândă a țărilor în curs de dezvoltare

Articolul V Integrare economică

Articolul V *bis* Acordurile de integrare a piețelor forței de muncă

Articolul VI Reglementări interne

Articolul VII Recunoaștere

Articolul VIII Monopoluri și furnizori exclusivi de servicii

Articolul IX Practici comerciale

Articolul X Măsuri urgente de salvagardare

Articolul XI Plăți și transferuri

Articolul XII Restricții pentru protejarea echilibrului balanței de plăți

Articolul XIII Achiziții publice

Articolul XIV Excepții generale

Articolul XIV *bis* Excepții privind securitatea

Articolul XV Subvenții

PARTEA III-a ANGAJAMENTE SPECIFICE

Articolul XVI Accesul pe piețe

Articolul XVII Tratamentul național

Articolul XVIII Angajamente adiționale

PARTEA IV-a	LIBERALIZARE PROGRESIVĂ
Articolul XIX	Negocierea angajamentelor specifice
Articolul XX	Listele de angajamente specifice
Articolul XXI	Modificarea listelor

PARTEA V-a	DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE
Articolul XXII	Consultări
Articolul XXIII	Reglementarea diferendelor și îndeplinirea obligațiilor
Articolul XXIV	Consiliul pentru comerțul cu servicii
Articolul XXV	Cooperare tehnică
Articolul XXVI	Relațiile cu alte organizații internaționale

PARTEA VI-a	DISPOZIȚII FINALE
Articolul XXVII	Refuzul acordării avantajelor
Articolul XXVIII	Definiții
Articolul XXIX	Anexe

ANEXE

- Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la Articolul II
- Anexa privind mișcarea persoanelor fizice furnizoare de servicii vizate de Acord
- Anexă privind serviciile de transport
- Anexa privind serviciile financiare
- A doua anexă privind negocierile în domeniul serviciilor de transport maritim
- Anexa privind telecomunicațiile
- Anexa privind negocierile în domeniul telecomunicațiilor de bază

ANEXA 1B

ACORD GENERAL PRIVIND COMERȚUL CU SERVICII

Membrii,

Recunoscând importanța crescândă a comerțului cu servicii pentru creșterea și dezvoltarea economiei mondiale,

Dorind să stabilească un cadru multilateral de principii și reguli pentru comerțul cu servicii, în vederea expansiunii acestui comerț, în condiții de transparență și liberalizare progresivă și ca un mijloc de promovare a creșterii economice a tuturor partenerilor comerciali și dezvoltarea țărilor în curs de dezvoltare,

Dorind să obțină neîntârziat creșterea progresivă a nivelului de liberalizare a comerțului cu servicii prin runde de negocieri multilaterale succesive vizând promovarea intereselor tuturor participanților, pe o bază reciproc avantajoasă și asigurarea unui echilibru global a drepturilor și obligațiilor ținând cont, în mod corespunzător, de obiectivele politicii naționale,

Recunoscând dreptul Membrilor de a reglementa furnizarea serviciilor în țările lor și de a introduce noi reglementări în această privință pentru a realiza obiective ale politicii naționale și având în vedere asimetriile existente în ce privește gradul de dezvoltare a reglementărilor relative la servicii în diferite țări, nevoia deosebită a țărilor în curs de dezvoltare de a exercita acest drept,

Dorind să faciliteze participarea crescândă a țărilor în curs de dezvoltare la comerțul internațional cu servicii și expansiunea exporturilor lor de servicii grație, între altele, întăririi capacității lor naționale de a furniza servicii, ca și eficienței și competitivității acestui sector,

Luând, în mod deosebit, în considerare dificultățile serioase ale țărilor cel mai puțin dezvoltate, din cauza situației lor economice speciale și nevoilor lor de dezvoltare, comerțului lor și finanțelor lor,

Convin următoarele:

PARTEA I-a

SFERA DE APLICARE ȘI DEFINIȚIA

Articolul I

Sfera de aplicare și definiția

1. Prezentul Acord se aplică măsurilor Membrilor, care afectează comerțul cu servicii.
2. Pentru scopurile acestui Acord, comerțul cu servicii este definit ca furnizarea unui serviciu
  - a) din teritoriul unui Membru în teritoriul oricărui alt Membru;
  - b) în teritoriul unui Membru pentru consumatorul de servicii al oricărui alt Membru;
  - c) de către un furnizor de servicii al unui Membru, prin prezența comercială pe teritoriul oricărui alt Membru;
  - d) de către un furnizor de servicii al unui Membru, prin prezența persoanelor fizice ale unui Membru pe teritoriul oricărui alt Membru.
3. Pentru scopurile prezentului Acord:
  - a) "măsuri ale Membrilor" înseamnă măsuri luate de :
    - i) guvernele și administrațiile centrale , regionale sau locale; și

- ii) organismele neguvernamentale, atunci când exercită puteri delegate de guvernele sau administrațiile centrale, regionale sau locale;

Pentru îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor sale din cadrul prezentului Acord, fiecare Membru va lua toate măsurile rezonabile în puterea sa pentru ca, pe teritoriul său, guvernele administrațiile regionale și locale și organismele neguvernamentale să le respecte;

- b) "Serviciile" includ toate serviciile din toate sectoarele, cu excepția serviciilor furnizate în exercitarea puterii guvernamentale;
- c) "Un serviciu furnizat în exercitarea puterii guvernamentale" înseamnă orice serviciu care nu este furnizat, nici pe o bază comercială, nici în concurență cu unul sau mai mulți furnizori de servicii.

PARTEA a II-a

OBLIGAȚII ȘI DISCIPLINE GENERALE

Articolul II

Tratamentul națiunii celei mai favorizate

1. În ceea ce privește orice măsură acoperită de prezentul Acord, fiecare Membru va acorda imediat și necondiționat serviciilor și furnizorilor de servicii ale oricărui alt Membru un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă serviciilor și furnizorilor de servicii similare din orice altă țară.
2. Un Membru va putea menține o măsură incompatibilă cu paragraful 1, dacă aceasta figurează în Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate în Articolul II și satisface condițiile care sunt indicate în această anexă.
3. Dispozițiile prezentului Acord nu vor fi interpretate ca împiedicând un Membru să confere sau să acorde avantaje țărilor limitrofe pentru a facilita schimburile limitate la zone contigue de frontieră de servicii care sunt produse și consumate pe plan local.

Articolul III

Transparența

1. Fiecare Membru va publica prompt și, în afara cazurilor de urgență, cel mai târziu la momentul intrării lor în vigoare, toate măsurile pertinente cu aplicabilitate generală, care vizează sau afectează funcționarea prezentului Acord. Acordurile internaționale vizând sau afectând comerțul cu servicii și la care un Membru este semnatar vor fi de asemenea publicate.
2. În cazul în care publicarea la care se face referire în paragraful 1, nu este realizabilă, aceste informații vor fi puse la dispoziția publicului într-un alt mod.
3. Fiecare Membru va informa, în mod prompt și cel puțin anual, Consiliul pentru comerțul cu servicii, despre adoptarea oricăror noi legi, reglementări sau directive administrative sau despre orice modificare a legilor, reglementărilor sau directivelor administrative, care afectează în mod notabil comerțul cu servicii vizat de angajamentele sale specifice pe care le-a asumat în cadrul prezentului Acord.
4. Fiecare Membru va răspunde în mod prompt tuturor cererilor specifice de informare formulate de oricare alt Membru privind oricare din măsurile cu aplicabilitate generală sau orice acord internațional, în sensul paragrafului 1. Fiecare Membru va stabili, de asemenea, unul sau mai multe puncte de informare însărcinate să furnizeze celorlalți Membri, la cererea acestora, informații specifice asupra tuturor acestor chestiuni, precum și asupra celor care sunt supuse prescripției de notificare enunțată în paragraful 3. Aceste puncte de

informare vor fi stabilite într-un interval de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului privind OMC. Se va putea conveni pentru diferite țări în curs de dezvoltare o flexibilitate adecvată în ceea ce privește termenul fixat pentru stabilirea acestor puncte de informare. Nu este necesar ca aceste puncte de informare să fie depozitare ale legilor și reglementărilor.

5. Oricare Membru poate notifica la Consiliul pentru comerțul cu servicii orice măsură luată de către orice alt Membru, care după opinia sa, afectează funcționarea prezentului Acord.

Articolul III bis

Divulgarea informațiilor confidențiale

Nici o prevedere a prezentului Acord nu va obliga un Membru să furnizeze informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legilor, sau ar fi într-un orice alt mod contrară interesului public sau ar prejudicia interesele comerciale legitime ale unor întreprinderi publice sau private.

Articolul IV

Participarea crescândă a țărilor în curs de dezvoltare

1. Participarea crescândă a țărilor Membre în curs de dezvoltare la comerțul mondial va fi facilitată prin angajamente specifice negociate, asumate de diferiți Membri, conform Părților a III-a și a IV-a ale prezentului acord, referitoare la:
  - a) întărirea capacității lor naționale de a furniza servicii precum și eficienței și competitivității acestui sector, între altele, prin accesul la tehnologie pe o bază comercială;
  - b) îmbunătățirea accesului lor la circuitele de distribuție și la rețelele de informare;
  - c) liberalizarea accesului pe piețe în sectoarele și la modurile de furnizare, care le interesează din punct de vedere al exporturilor.
2. Țările Membre dezvoltate și, pe cât posibil, ceilalți Membri, vor stabili puncte de contact, în decurs de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, pentru a facilita accesul furnizorilor de servicii din țările Membre în curs de dezvoltare la informațiile referitoare la piețele lor respective, cu privire la:
  - a) aspectele comerciale și tehnice, ale furnizării de servicii;
  - b) înregistrarea, recunoașterea și obținerea calificărilor profesionale; și
  - c) posibilitățile tehnologiilor privind serviciile.
3. O prioritate specială va fi acordată țărilor Membre cel mai puțin avansate în punerea în aplicare a paragrafelor 1 și 2. Se va ține seama, în particular, de dificultățile grave pe care le au țările cel mai puțin avansate în acceptarea de angajamente specifice negociate din cauza situației lor economice speciale și a nevoilor lor de dezvoltare, a comerțului și finanțelor lor.

Articolul V

Integrare economică

1. Prezentul Acord nu va împiedica nici unul din Membri de a fi parte sau de a participa la un acord de liberalizare a comerțului cu servicii, între două sau mai multe părți la un astfel de acord, cu condiția ca acest acord:

- a) să acopere un număr substanțial de sectoare¹, și
  - b) să prevadă absența sau eliminarea, în cea mai mare parte a oricărei discriminări, în sensul Articolului XVII, între două părți sau mai multe în sectoarele vizate de alineatul a), prin:
    - i) eliminarea măsurilor discriminatorii existente, și / sau
    - ii) interzicerea de noi măsuri discriminatorii sau de măsuri mai discriminatorii, fie la intrarea în vigoare a acestui Acord, fie pe baza unui calendar rezonabil cu excepția măsurilor autorizate conform Articolelor XI, XII, XIV și XIV bis.
2. Pentru a evalua dacă sunt satisfăcute condițiile enunțate la paragraful 1 b), se va putea ține seama de raportul dintre Acord și un proces mai larg de integrare economică sau liberalizare a comerțului între țările implicate.
  3. a) în cazul în care țări în curs de dezvoltare sunt părți la un Acord de tipul celui vizat la paragraful 1, li se va asigura o anumită flexibilitate în ce privește condițiile enunțate la paragraful 1, în particular ceea ce privește alineatul b) al acestui paragraf, în funcție de nivelul lor de dezvoltare, atât global, cât și pe sectoare și subsectoare.
    - b) totuși, fără a lua în considerație dispozițiile paragrafului 6, în cazul unui acord de tipul celui vizat în paragraful 1 la care nu participă decât țări în curs de dezvoltare, va putea fi acordat un tratament mai favorabil persoanelor juridice deținute sau controlate de persoane fizice ale părților la acest Acord.
  4. Orice acord de tipul celui vizat în paragraful 1 va fi destinat să faciliteze comerțul între părțile la acest Acord și nu va ridica, față de orice Membru neparticipant la Acord, nivelul general al obstacolelor în calea comerțului cu servicii, în sectoarele sau subsectoarele respective, în comparație cu nivelul aplicabil înainte de un astfel de acord.
  5. Dacă la încheierea, lărgirea sau orice modificare notabilă a unui acord vizat în paragraful 1, un Membru intenționează să retragă sau să modifice un angajament specific într-o manieră incompatibilă cu condițiile și modalitățile cuprinse în lista sa, el va anunța aceasta modificare sau retragere cu cel puțin 90 zile în avans și se vor aplica procedurile enunțate în paragrafele 2, 3 și 4 ale Articolului XXI.
  6. Un furnizor de servicii al oricărui alt Membru, care este persoană juridică, constituită conform legislației unei părți la un acord, vizat în paragraful 1, va avea dreptul la tratamentul prevăzut de acest acord, cu condiția ca el să efectueze operațiuni comerciale substanțiale pe teritoriul părților la acest Acord.
  7. a) Membrii care sunt părți la orice acord vizat în paragraful 1 vor notifica prompt Consiliului pentru comerțul cu servicii orice acord de acest gen și orice lărgire sau modificare notabilă a unui astfel de acord. În afară de aceasta, ei vor pune la dispoziția Consiliului informațiile necesare pertinente, pe care acesta ar putea să le solicite. Consiliul va putea stabili un grup de lucru pentru a examina un astfel de acord sau lărgirea sau modificarea unui astfel de acord care să prezinte un raport privind compatibilitatea acestui acord cu prezentul Articol.
    - b) Membrii care sunt părți la orice acord vizat în paragraful 1, care este aplicat pe baza unui calendar, vor prezenta periodic Consiliului pentru comerțul cu servicii un raport privind

---

¹ Această condiție se înțelege din punct de vedere al numărului de sectoare, a volumului de comerț afectat și a modurilor de furnizare. Pentru a îndeplini condiția în cauza, acordurile nu ar trebui să prevadă excluderea *a priori* a oricărui mod de furnizare.

îndeplinirea acestuia. Consiliul va putea stabili un grup de lucru pentru a examina aceste rapoarturi, dacă el consideră un asemenea grup necesar.

- c) Pe baza rapoartelor grupurilor de lucru vizate în alineatele a) și b), Consiliul va putea prezenta părților recomandările pe care le va considera necesare.
8. Un Membru care este parte la un acord vizat în paragraful 1 nu va putea solicita compensații pentru avantajele comerciale pe care un alt Membru le-ar putea obține de la acest acord.

Articolul V bis

Acorduri de integrare a piețelor forței de muncă

Prezentul Acord nu va împiedica pe nici unul din Membrii săi să fie parte la un acord care stabilește o integrare totală² a piețelor forței de muncă între două părți la acest acord sau mai multe, cu condiția ca acest acord:

- a) să excepteze cetățenii părților la acord de la prevederile referitoare la permisele de ședere și de muncă;
- b) să fie notificat la Consiliul pentru comerțul cu servicii.

Articolul VI

Reglementări interne

1. În sectoarele în care s-au contractat angajamente specifice, fiecare Membru va face în așa fel încât măsurile cu aplicabilitate generală care afectează comerțul cu servicii să fie administrate într-o manieră rezonabilă, obiectivă și imparțială.
2. a) Fiecare Membru va menține sau va institui, cât de curând posibil, tribunale sau proceduri judiciare de arbitraj sau administrative care vor permite, la cererea unui furnizor de servicii afectat, revizuirea promptă a deciziilor administrative care afectează comerțul cu servicii și, în cazurile în care se justifică, să ia măsurile de corecție corespunzătoare. În cazurile în care aceste proceduri nu vor fi independente față de organismul însărcinat să adopte decizia administrativă respectivă, Membrul va proceda astfel încât ele să permită în fapt o revizuire obiectivă și imparțială.
b) Dispozițiile alineatului a) nu vor fi interpretate ca obligând un Membru să instituie astfel de tribunale sau proceduri, în cazurile în care aceasta ar fi incompatibilă cu structura sa constituțională sau cu natura sistemului sau juridic.
3. În cazurile în care se solicită o autorizație pentru furnizarea unui serviciu pentru care s-a contractat un angajament specific, autoritățile competente ale unui Membru vor informa solicitantul despre decizia luată în legătură cu solicitarea sa, într-o perioadă de timp rezonabilă, după prezentarea unei solicitări considerate complete din punct de vedere al legilor și reglementărilor interne. La cererea solicitantului, autoritățile competente ale Membrului vor furniza, fără întârziere nejustificată informații referitoare la ceea ce s-a întâmplat cu cererea.
4. Pentru a asigura ca măsurile referitoare la prescripțiile și procedurile în materie de calificări, norme tehnice și prescripțiile în materie de licențe nu constituie obstacole tehnice inutile în comerțul cu servicii, Consiliul pentru comerțul cu servicii va elabora, prin

---

² În mod caracteristic o astfel de integrare asigură cetățenilor părților implicate, un drept de intrare liberă pe piețele de forță de muncă ale părților și include măsuri privind condițiile de salarizare, celelalte condiții de angajare și prestațiile sociale.

intermediul organelor corespunzătoare pe care le va putea stabili, orice discipline necesare. Aceste discipline vor viza să asigure că aceste prescripții, între altele :

- a) să fie bazate pe criterii obiective și transparente, cum ar fi competența și capacitatea de a furniza serviciul;
  - b) să nu fie mai riguroase decât este necesar pentru a asigura calitatea serviciului;
  - c) în cazurile în care procedurile de licențiere nu constituie o restricție în sine în calea furnizării serviciului.
5. a) În sectoarele în care un Membru a contractat angajamente specifice așteptând intrarea în vigoare a disciplinelor elaborate în aceste sectoare în conformitate cu paragraful 4, acest Membru nu va aplica prescripții în materie de licențe și calificări și nici norme tehnice, care anulează sau compromit aceste angajamente specifice, într-o manieră care:
- i) să nu fie contrară cu criteriile prevăzute la alineatele 4 a), b) sau c); și
  - ii) la care nu s-ar fi putut aștepta, în mod rezonabil din partea acestui Membru, în momentul în care au fost luate angajamentele specifice în aceste sectoare.
- b) Pentru a stabili dacă un Membru se conformează obligației enunțate la paragraful 5 a) se vor lua în considerare normele internaționale ale organizațiilor internaționale competente³ aplicate de acest Membru.
6. În sectoarele în care au fost contractate angajamente specifice privind serviciile profesionale, fiecare Membru va prevedea proceduri adecvate pentru verificarea competenței profesioniștilor oricărui alt Membru.

Articolul VII

Recunoaștere

1. În scopul asigurării, în totalitate sau parțial, a respectării normelor sau criteriilor sale referitoare la eliberarea de autorizații, licențe sau certificate pentru furnizorii de servicii și, sub rezerva prevederilor paragrafului 3, un Membru poate recunoaște educația sau experiența acumulată, prescripțiile îndeplinite, licențele sau certificatele acordate într-o țară anume. Această recunoaștere, care poate fi făcută prin intermediul armonizării sau în alt mod, se va putea baza pe un acord sau un aranjament cu țara în cauză sau poate fi acordată într-o manieră autonomă.
2. Un Membru care este parte la un acord sau aranjament de tipul celui vizat în paragraful 1, existent sau viitor, va oferi celorlalți Membri interesați o posibilitate adecvată de a negocia aderarea la acest acord sau aranjament sau de a negocia acorduri sau aranjamente comparabile cu acesta. În cazul în care un Membru va acorda recunoașterea într-o manieră autonomă, el va oferi oricărui alt Membru o posibilitate adecvată de a demonstra că educația sau experiența acumulată, licențele sau certificatele obținute sau prescripțiile îndeplinite pe teritoriul celui alt Membru ar trebui să fie recunoscute.
3. Un Membru nu va acorda recunoașterea într-o manieră care ar constitui un mijloc de discriminare între părți în aplicarea normelor sau criteriilor sale privind eliberarea de autorizații, licențe sau certificate pentru furnizorii de servicii, sau o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii.
4. Fiecare Membru:
  - a) va informa Consiliul pentru comerțul cu servicii, într-o perioadă de 12 luni de la data la care Acordul OMC va intra în vigoare pentru el, despre măsurile de recunoaștere

---

³ Expresia "Organizații internaționale competente" se referă la acele organizații internaționale, la care pot să adere cel puțin organisme competente ale tuturor Membrilor OMC

existente și va indica dacă aceste măsuri sunt bazate pe acorduri sau aranjamente de tipul celor prevăzute la paragraful 1;

- b) va informa, prompt, cât mai în avans posibil, Consiliul pentru comerțul cu servicii asupra deschiderii de negocieri cu privire la un acord sau aranjament de tipul celui prevăzut la paragraful 1, pentru a oferi oricărui alt Membru o posibilitate adecvată de a face cunoscut că el dorește să participe la negocieri, înainte ca acestea să intre într-o fază de fond ;
  - c) va informa prompt Consiliul pentru comerțul cu servicii atunci, când va adopta noi măsuri de recunoaștere sau va modifica semnificativ serviciile existente și va indica dacă măsurile sunt bazate pe un acord sau aranjament de tipul celor vizate la paragraful 1.
5. Ori de câte ori va fi necesar, recunoașterea ar trebui să se bazeze pe criteriile multilaterale convenite. În cazul în care este necesar, Membrii vor lucra în cooperare cu organizațiile guvernamentale și neguvernamentale competente la elaborarea și adoptarea standardelor internaționale comune și stabilirea criteriilor de recunoaștere a lor, și standarde internaționale comune pentru exercitarea activităților și profesiilor pertinente în domeniul serviciilor.

Articolul VIII

Monopoluri și furnizori exclusivi de servicii

1. Fiecare Membru va asigura că oricare furnizor monopolist al unui serviciu pe teritoriul său nu va acționa, atunci când furnizează un serviciu pentru care deține monopolul pe piața considerată, într-o manieră incompatibilă cu obligațiile Membrului conform Articolului II și angajamentelor sale specifice.
2. În cazul în care un furnizor monopolist al unui Membru va intra în concurență, direct ori prin intermediul unei societăți afiliate, pentru furnizarea unui serviciu situat în afara sferei drepturilor sale de monopol și fiind obiectul angajamentelor specifice al acestui Membru, Membrul va face în așa fel, încât acest furnizor să nu abuzeze de poziția sa de monopol pentru a acționa pe teritoriul său într-un mod incompatibil cu aceste angajamente.
3. Consiliul pentru comerțul cu servicii poate, la cererea unui Membru, care are motive să creadă că un furnizor monopolist al unui serviciu, al oricărui alt Membru, acționează într-o manieră incompatibilă cu paragrafele 1 sau 2 să invite Membrul care stabilește, menține sau autorizează astfel de furnizori să prezinte informații specifice privind operațiile pertinente.
4. Dacă, după data intrării în vigoare a Acordului OMC, un Membru acordă drepturi de monopol în ceea ce privește furnizarea unui serviciu inclus în angajamentele sale specifice, acest Membru le va notifica la Comitetul pentru comerțul cu servicii, nu mai târziu de 3 luni înainte de data prevăzută pentru acordarea efectivă a drepturilor de monopol și se vor aplica prevederile paragrafelor 2, 3 și 4 ale Articolului XXI.
5. Prevederile prezentului Articol se vor aplica, de asemenea, furnizorilor exclusivi de servicii în cazurile în care un Membru, în drept sau în fapt, a) autorizează sau stabilește un număr mic de furnizori de servicii și b) împiedică în mod substanțial concurența între acești furnizori pe teritoriul său.

Articolul IX

Practici comerciale

1. Membrii recunosc că anumite practici comerciale ale furnizorilor de servicii, altele decât cele vizate de Articolul VIII, pot limita concurența și astfel să restrângă comerțul cu servicii.
2. Fiecare Membru va intra, la cererea oricărui alt Membru, în consultări în scopul eliminării practicilor prevăzute la paragraful 1. Membrul cărui i s-a adresat cererea o va examina în mod aprofundat și cu considerație și înțelegere și va coopera furnizând informații

neconfidențiale, la dispoziția publicului, prezentând un interes pentru chestiunea în cauză. El va furniza, de asemenea, Membrului solicitant alte informații disponibile sub rezerva legislației sale naționale și cu condiția să intervină un acord satisfăcător privind protecția caracterului confidențial al acestor informații.

Articolul X

Măsuri de salvagardare de urgență

1. Vor avea loc negocieri multilaterale bazate pe principiul nediscriminării privind măsurile de salvagardare de urgență. Rezultatele acestor negocieri vor fi aplicate la o dată care nu va depăși 3 ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.
2. În cursul perioadei anterioare intrării în aplicare a rezultatelor negocierilor prevăzute la paragraful 1, orice Membru va putea, făcând abstracție de prevederile paragrafului 1 al Articolului XXI, să notifice Consiliului pentru comerțul cu servicii intenția sa de a modifica sau de a retrage un angajament specific după o perioadă de un an de la data la care angajamentul a intrat în vigoare, cu condiția ca Membrul să poată demonstra Consiliului că are motive de a nu aștepta să treacă o perioadă de 3 ani pentru a efectua această modificare sau retragere prevăzută în paragraful 1 al Articolului XXI.
3. Prevederile paragrafului 2 își vor înceta aplicarea la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

Articolul XI

Plăți și transferuri

1. Cu excepția cazurilor stipulate în Articolul XII, un Membru nu va aplica restricții transferurilor și plăților internaționale privind tranzacțiile curente ce țin de angajamentele sale specifice.
2. Nici o prevedere a prezentului Acord nu va afecta drepturile și obligațiile rezultând pentru Membrii Fondului Monetar Internațional din Statutele Fondului, inclusiv utilizarea măsurilor de schimb valutar care sunt conforme cu aceste Statute, fiind înțeles că un Membru nu va impune restricții la tranzacțiile de capital într-o manieră incompatibilă cu angajamentele specifice pe care le-a luat privind aceste tranzacții, cu excepția celor prevăzute de Articolului XII sau la cererea Fondului.

Articolul XII

Restricții destinate să protejeze echilibrul balanței de plăți

1. În cazul în care balanța sa de plăți sau situația sa financiară externă creează sau amenință cu crearea de mari dificultăți, un Membru va putea adopta sau menține restricții la comerțul cu servicii pentru care a contractat angajamente specifice, inclusiv la plățile și transferurile pentru tranzacțiile privind astfel de angajamente. Se recunoaște că presiuni deosebite, exercitate asupra balanței de plăți a unui Membru în curs de dezvoltare sau angajat într-un proces de tranziție economică vor putea necesita recurgerea la restricții pentru a asigura, între altele, menținerea nivelului rezervelor financiare suficiente pentru îndeplinirea programului său de dezvoltare economică sau de tranziție economică.
2. Restricțiile prevăzute la paragraful 1 :
  - a) nu vor crea discriminări între Membri;
  - b) vor fi compatibile cu Statutele Fondului Monetar Internațional;
  - c) vor evita să lezeze, în mod inutil, interesele comerciale, economice și financiare ale oricărui alt Membru;

- d) nu vor merge mai departe de ceea ce este necesar pentru a face față circumstanțelor descrise în paragraful 1;
  - e) vor fi temporare și vor fi eliminate progresiv, pe măsură ce situația avută în vedere în paragraful 1 se va ameliora.
3. Atunci când vor determina incidența acestor restricții, Membrii vor putea da prioritate furnizării serviciilor care sunt esențiale programelor lor economice sau programelor lor de dezvoltare. Totuși, aceste restricții nu vor trebui să fie adoptate sau menținute în scopul protejării unui sector particular de servicii.
4. Orice restricție adoptată sau menținută conform paragrafului 1, sau orice modificare a acesteia va fi notificată prompt Consiliului General.
5. a) Membrii care aplică prevederile prezentului Articol vor intra în cel mai scurt timp în consultare cu Comitetul privind restricțiile aplicate pentru motive de balanță de plăți, adoptate conform prezentului Articol.
- b) Conferința Ministerială va stabili procedurile⁴ de consultare periodică în scopul de a permite ca recomandările pe care le va considera necesare să fie făcute Membrului în cauză.
- c) Consultările vor avea drept obiect evaluarea situației balanței de plăți a Membrului în cauză și restricțiile pe care le-a adoptat sau pe care le menține conform prezentului Articol, ținând seama, între altele, de factori cum ar fi :
- i) natura și măsura dificultăților cauzate de balanța sa de plăți și de situația sa financiară externă;
  - ii) mediul economic și comercial extern al Membrului chemat la consultare ;
  - iii) măsuri corective alternative la care ar fi posibil să se recurgă.
- d) Consultările se vor referi la conformitatea oricăror restricții cu paragraful 2, în particular privind eliminarea progresivă a restricțiilor conform paragrafului 2 c).
- e) În cursul acestor consultări, toate constatările factuale de ordin statistic sau altele, care vor fi comunicate de Fondul Monetar Internațional, cu privire la cursul de schimb, rezervele valutare și balanța de plăți vor fi acceptate și concluziile vor fi fondate pe evaluarea de către Fondul Monetar Internațional a situației balanței de plăți și a situației financiare externe a Membrului chemat la consultare.
6. Dacă un Membru, care nu este Membru al Fondului Monetar Internațional, dorește să aplice dispozițiile prezentului Articol, Conferința Ministerială va stabili o procedură de examinare și orice alte proceduri necesare.

Articolul XIII

Achiziții Publice

1. Articolele II, XVI și XVII nu se vor aplica legilor, reglementărilor sau prescripțiilor care guvernează achiziția de către organele guvernamentale de servicii cumpărate pentru nevoile autorităților publice, și nu pentru a fi revândute în comerț sau pentru a servi la furnizarea de servicii destinate vânzării în comerț.
2. Negocieri multilaterale privind achizițiile publice de servicii vizate de prezentul Acord vor avea loc într-un termen de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

---

⁴ Se înțelege că procedurile prevăzute la paragraful 5 vor fi aceleași ca PROCEDURILE GATT 1994.

Articolul XIV

Excepții generale

Sub rezerva că aceste măsuri nu sunt aplicate într-o manieră care să constituie, fie un mod de discriminare arbitrară sau nejustificabilă între țări în care exista condiții similare, fie o restricție deghizată în comerțul cu servicii, nici o prevedere a prezentului Acord nu va fi interpretată ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către oricare Membru de măsuri:

- a) necesare pentru protecția moralei publice sau menținerea ordinii publice⁵;
- b) necesare pentru protecția sănătății și vieții persoanelor și animalelor sau pentru protecția plantelor;
- c) necesare pentru asigurarea respectării legilor sau reglementărilor care sunt incompatibile cu prevederile prezentului Acord, inclusiv acelea care se referă la:
  - i) prevenirea practicilor înșelătoare sau frauduloase sau la mijloace de remediere a efectelor unei încălcări a contractelor de servicii;
  - ii) protecția caracterului privat, a vieții persoanelor în ceea ce privește tratamentul și răspândirea datelor personale, precum și protecția confidențialității dosarelor și conturilor personale;
  - iii) siguranță;
- d) incompatibile cu Articolul XVII, cu condiția ca diferența de tratament să vizeze asigurarea impunerii sau încasării echitabile sau efective⁶ a impozitelor directe în ce privește serviciile sau furnizorii de servicii ai altor Membri;
- e) incompatibile cu Articolul II, cu condiția ca diferența de tratament să reiasă dintr-un acord vizând evitarea dublei impuneri sau din dispozițiile vizând evitarea dublei impuneri figurând în orice alt acord sau aranjament prin care un Membru este angajat.

Articolul XIV bis

Excepții privind securitatea

1. Nici o prevedere a prezentului Acord nu va fi interpretată:

---

⁵ Excepția privind ordinea publică nu poate fi invocată decât în cazul în care o amenințare veritabilă și suficient de gravă pune în pericol unul din interesele fundamentale ale societății.

⁶ Măsurile care vizează asigurarea impunerii echitabile sau efective sau încasarea impozitelor directe, includ măsurile luate de un Membru în virtutea regimului său fiscal, care:

- i) se aplică furnizorilor de servicii nerezidenți în recunoașterea faptului că obligația fiscală a nerezidenților este determinată în ceea ce privește elementele impozabile care au sursa sau sunt situate în teritoriul membrului; sau
- ii) se aplică nerezidenților pentru a asigura impunerea sau încasarea impozitelor pe teritoriul Membrului, sau
- iii) se aplică nerezidenților sau rezidenților pentru a împiedica evaziunea sau fraudă fiscală, inclusiv măsurile de execuție; sau
- iv) se aplică consumatorilor de servicii furnizate pe teritoriul său provenind din teritoriul unui alt Membru pentru a asigura impunerea sau încasarea impozitelor aplicate consumatorilor provenind din surse care se află pe teritoriul Membrului; sau
- v) disting furnizorii de servicii supuși impozitelor asupra elementelor impozabile pe plan mondial de ceilalți furnizori de servicii, în recunoașterea diferenței de natură a bazei de impozitare care există între ei; sau
- vi) determină, atribuie sau repartizează veniturile, beneficiile, câștigurile, pierderile, reținerile sau creditele persoanelor sau sucursalelor lor rezidente sau între persoanele legate sau sucursalele aceleiași persoane, pentru a garanta baza de impunere a Membrului.

Termenii sau conceptele relativ la fiscalitate figurând la Articolul XIV d) și în prezenta notă de subsol sunt determinate în conformitate cu definițiile și conceptele relativ la fiscalitate, sau cu definiții și concepte echivalente sau similare, conținute în legislația internă a Membrului care ia măsura.

- a) ca obligând un Membru să furnizeze informații a căror divulgare ar fi, după părerea sa, contrară intereselor esențiale ale securității sale;
  - b) sau ca împiedicând un Membru să ia orice măsuri pe care le va considera necesare pentru protecția intereselor esențiale ale securității sale:
    - i) legate de furnizarea de servicii destinate direct sau indirect să asigure aprovizionarea forțelor armate;
    - ii) referitoare la materiale de fisiune sau fuziune sau la materiale care servesc la fabricarea lor;
    - iii) aplicate în timp de război sau în cazul tensiunilor internaționale grave;
  - c) sau ca împiedicând un Membru să ia măsurile pentru aplicarea angajamentelor sale conform Cartei Națiunilor Unite, în vederea menținerii păcii și securității internaționale.
2. Consiliul pentru Comerțul cu Servicii va fi informat cât mai pe larg posibil asupra măsurilor luate conform paragrafului 1b) și c) și despre abrogarea lor.

Articolul XV

Subvenții

1. Membrii recunosc că, în anumite circumstanțe, subvențiile pot avea efecte de distorsionare asupra comerțului cu servicii. Membrii vor angaja negocieri în vederea elaborării de discipline multilaterale, necesare pentru a evita aceste efecte de distorsiune⁷. Negocierile se vor referi, de asemenea, la motivația procedurilor compensatorii. Aceste negocieri vor recunoaște rolul subvențiilor în raport cu programele de dezvoltare ale țărilor în curs de dezvoltare și vor ține seama de nevoile Membrilor, îndeosebi ale țărilor Membre în curs de dezvoltare, în materie de flexibilități în acest domeniu. În vederea acestor negocieri, Membrii vor schimba informații referitoare la toate subvențiile legate de comerțul cu servicii pe care ei le acordă furnizorilor lor de servicii naționali.
2. Orice Membru care consideră că o subvenție acordată de un alt Membru îi produce un prejudiciu poate solicita angajarea de consultări cu acest alt Membru pentru soluționarea problemei date. Aceste cereri vor fi examinate cu înțelegere.

PARTEA a III-a

ANGAJAMENTE SPECIFICE

Articolul XVII

Accesul pe piață

1. În ceea ce privește accesul pe piață potrivit modurilor de furnizare, identificate în Articolul I, fiecare Membru va acorda serviciilor și furnizorilor de servicii ale oricărui alt Membru un tratament care nu va fi mai puțin favorabil decât cel prevăzut prin aplicarea modalităților, limitărilor și condițiilor convenite și specificate în Lista sa⁸.

---

⁷ Un program de lucru viitor va determina cum și la ce termene vor fi purtate negocierile asupra acestor discipline multilaterale.

⁸ Dacă un Membru contractează un angajament în materie de acces pe piețe în legătură cu furnizarea unui serviciu prin modul de furnizare vizat la paragraful 2a) al Articolului 1 și dacă mișcarea peste frontieră a capitalului constituie o parte esențială a serviciului însuși, acest Membru se angajează prin aceasta să permită această mișcare de capitaluri. Dacă un Membru contractează angajamente în materie de acces pe piețe în legătura cu furnizarea unor servicii prin modul de furnizare vizat la paragraful 2c) al Articolului 1 el se angajează prin aceasta să permită transferurile de capitaluri conexe spre teritoriul său.

2. În sectoarele în care sunt luate angajamente în materie de acces pe piețe, măsurile pe care un Membru nu le va aplica, nici nu le va adopta, fie la nivelul unei subdiviziuni regionale, fie la nivelul întregului său teritoriu, în afara cazului în care se specifică altfel în Lista sa, se definesc după cum urmează:
- a) limitări privind numărul de furnizori de servicii, fie sub formă de contingente numerice, de monopoluri, de furnizori exclusivi de servicii sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice;
  - b) limitări privind valoarea totală a tranzacțiilor de servicii sau a activelor, sub formă de contingente numerice sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice;
  - c) limitări privind numărul total de operații de servicii sau cantitatea totală de servicii produse exprimate în unități numerice determinate, sub formă de contingente sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice⁹;
  - d) limitări privind numărul total de persoane fizice, care pot fi angajate într-un sector particular de servicii sau pe care un furnizor de servicii le poate angaja și care sunt necesare pentru furnizarea unui serviciu specific și se ocupa direct de acest serviciu, sub forma contingentelor numerice sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice
  - e) măsuri care restrâng sau prescriu tipuri specifice de entități juridice sau de societăți mixte prin intermediul cărora un furnizor de servicii poate furniza un serviciu; și
  - f) limitări privind participarea capitalului străin, exprimate sub forma unei limite maxime în procente a deținerii de acțiuni de către străini sau privind valoarea totală a investițiilor străine individuale sau globale.

Articolul XVII

Tratamentul național

1. În sectoarele înscrise în Lista sa și ținând seama de condițiile și restricțiile care sunt indicate în această Listă fiecare Membru va acorda serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt Membru, în ce privește toate măsurile afectând furnizarea de servicii, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă propriilor servicii similare sau propriilor furnizori de servicii similare¹⁰.
2. Un Membru poate satisface prescripția paragrafului 1, acordând serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt Membru, fie un tratament identic, din punct de vedere formal, cu cel pe care îl acordă propriilor servicii similare și propriilor furnizorii de servicii similare, fie un tratament diferit formal.
3. Un tratament identic din punct de vedere formal sau diferit din punct de vedere formal va fi considerat ca fiind mai puțin favorabil, dacă modifică condițiile de concurență în favoarea serviciilor sau furnizorilor de servicii a oricărui Membru în raport cu serviciile similare sau furnizorii de servicii similare ai unui alt Membru.

Articolul XVIII

Angajamente adiționale

Membrii vor putea negocia angajamente în ce privește măsurile afectând comerțul cu servicii, care nu trebuie să se înscrie în listele lor în conformitate cu Articolele XVI sau XVII,

---

⁹ Paragraful 2c) nu acoperă măsurile unui Membru, care limitează importurile pentru furnizarea de servicii.

¹⁰ Angajamentele specifice contractate în virtutea prezentului Articol nu vor fi interpretate ca obligând un Membru să compenseze toate dezavantajele concurențiale intrinsece care rezultă din caracterul străin al serviciilor sau furnizorilor de servicii pertinente.

inclusiv cele referitoare la clarificări, norme sau chestiunile privind licențele. Aceste angajamente vor fi înscrise în Lista Membrului.

PARTEA a IV-a
LIBERALIZAREA PROGRESIVĂ

Articolul XIX

Negocierea angajamentelor specifice

1. Conform obiectivelor prezentului Acord, Membrii vor iniția runde succesive de negocieri, care vor începe nu mai târziu de cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC și ulterior vor avea loc periodic, în vederea creșterii progresive a nivelului de liberalizare. Aceste negocieri vor viza reducerea sau eliminarea efectelor defavorabile ale unor măsuri asupra comerțului cu servicii, astfel încât să se asigure un acces efectiv pe piețe. Acest proces va avea drept obiectiv promovarea intereselor tuturor participanților pe baza avantajului mutual și asigurarea unui echilibru general al drepturilor și obligațiilor.
2. Procesul de liberalizare va respecta în mod corespunzător obiectivele politicii naționale și nivelul de dezvoltare al diferiților Membri, atât într-o manieră globală, cât și în diferite sectoare. O flexibilitate adecvată va fi rezervată pentru diferite țări Membre în curs de dezvoltare pentru ca ele să poată deschide mai puține sectoare și să liberalizeze mai puține tipuri de tranzacții, să lărgască progresiv accesul pe piețele lor, în funcție de situația dezvoltării lor și, în cazul în care vor acorda accesul pe piețele lor pentru furnizorii străini de servicii, să însoțească un astfel de acces cu condiții vizând să atingă obiectivele menționate la Articolul IV.
3. Pentru fiecare din aceste runde se vor stabili linii directoare și proceduri de negociere. În scopul stabilirii acestor linii directoare, Consiliul pentru comerțul cu servicii va proceda la o evaluare a comerțului cu servicii într-o manieră globală și pe o bază sectorială, referindu-se la obiectivele prezentului Acord inclusiv cele care sunt enunțate în paragraful 1 al Articolului IV. Liniile directoare vor stabili modalitățile pentru tratamentul liberalizării întreprinse în mod autonom de către Membri după negocierile precedente, ca și pentru tratamentul special în favoarea țărilor Membre cel mai puțin avansate în conformitate cu prevederilor paragrafului 3 al Articolului IV.
4. Procesul de liberalizare progresivă va fi continuat la fiecare din aceste runde de negocieri, pe calea negocierilor bilaterale, plurilaterale și multilaterale destinate să sporească nivelul global al angajamentelor specifice contractate de Membri, conform acestui acord.

Articolul XX

Liste de angajamente specifice

1. Fiecare Membru va indica într-o Listă angajamentele specifice pe care le contractează conform Părții a III-a a prezentului acord. În ceea ce privește sectoarele pentru care aceste angajamente sunt contractate, fiecare Listă va preciza:
  - a) modalitățile, limitările și condițiile privind accesul pe piețe;
  - b) condițiile și restricțiile privind tratamentul național;
  - c) obligațiile în cadrul angajamentelor naționale;
  - d) atunci când este cazul, termenul pentru aplicarea acestor angajamente; și
  - e) data intrării în vigoare a acestor angajamente.

2. Măsurile incompatibile atât cu Articolele XVI și XVII vor fi înscrise în coloana relativă la Articolul XVI. În acest caz, înscrierea va fi considerat ca introducând o condiție sau o restricție și la Articolul XVII.
3. Listele de angajamente specifice vor fi anexate la prezentul Acord și vor face parte integrantă din acesta.

Articolul XXI

Modificarea Listelor

- 1.a) Un Membru (denumit în prezentul Articol "Membrul care face modificarea") va putea modifica sau retrage orice angajament figurând în Lista sa, în orice moment, după ce s-au scurs trei ani de la data în care acest angajament a intrat în vigoare, în conformitate cu prevederile prezentului Articol.
  - b) Membrul care face modificarea va notifica Consiliului pentru comerțul cu servicii intenția sa de a modifica sau retrage un angajament, în conformitate cu prezentul Articol, nu mai târziu de trei luni înainte de data preconizată pentru punerea în aplicare a modificării sau a retragerii.
- 2.a) La cererea oricărui Membru, ale cărui avantaje, conform prezentului Acord pot fi afectate (denumit în prezentul Articol "un Membru afectat") de către o modificare sau o retragere proiectată notificată potrivit paragrafului I b), Membrul care face modificarea va intra în negocieri, în vederea ajungerii la un acord asupra oricărei compensații necesare. În cursul acestor negocieri și în acest Acord, Membrii interesați se vor strădui să mențină un nivel general de angajamente pe baza avantajului mutual, nu mai puțin favorabil pentru comerț decât cel care a fost prevăzut din listele de angajamente specifice dinaintea negocierilor.
  - b) Compensația se va face pe baza principiului națiunii celei mai favorizate.
3. a) Dacă nu intervine un acord între Membrul care face modificarea și orice Membru afectat înainte de sfârșitul perioadei prevăzute pentru negocieri, Membrul afectat va putea supune chestiunea arbitrajului. Orice Membru afectat care dorește să valorifice un drept pe care i-ar putea avea în materie de compensație va trebui să participe la arbitraj.
  - b) Dacă nici un Membru afectat nu a cerut ca să aibă loc un arbitraj, Membrul care face modificarea va fi liber să pună în aplicare modificarea sau retragerea proiectată.
4. a) Membrul care face modificarea nu va putea modifica sau retrage angajamentul său, până când el nu va acorda compensația, în conformitate cu concluziile arbitrajului.
  - b) Dacă Membrul care face modificarea pune în aplicare modificarea sau retragerea proiectată și nu se conformează concluziilor arbitrajului, orice Membru afectat care a participat la arbitraj poate modifica sau retrage avantaje substanțiale echivalente, în conformitate cu aceste concluzii. Făcându-se abstracție de dispozițiile Articolului II, o astfel de modificare sau o astfel de retragere poate fi pusă în practică numai față de Membrul care face modificarea.
5. Consiliul pentru comerțul cu servicii va stabili proceduri pentru rectificarea sau modificarea Listelor. Orice Membru care va modifica sau va retrage angajamente înscrise în Lista sa, în conformitate cu prezentul Articol, va modifica Lista sa potrivit acestor proceduri.

PARTEA a V-a

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

Articolul XXII

Consultări

1. Fiecare Membru va examina cu înțelegere cererile care vor putea să-i fie adresate de oricare alt Membru și va intra în consultări cu privire la orice problemă care afectează funcționarea prezentului Acord și va crea posibilități adecvate de consultări asupra acestor cereri. Memorandumul de Acord privind reglementarea diferendelor se va aplica acestor consultări.
2. Consiliul pentru Comerțul cu Servicii sau Organul de Reglementare a Diferendelor (DSB) va putea, la solicitarea unui Membru, să intre în consultări cu unul sau mai mulți Membri, cu privire la o chestiune pentru care nu a putut fi găsită o soluție satisfăcătoare prin intermediul consultărilor prevăzute la paragraful 1.
3. Un Membru nu va putea invoca Articolul XVII, fie în conformitate cu prezentul Articol, fie în conformitate cu Articolul XXIII, în ce privește măsura unui alt Membru care decurge dintr-un acord internațional încheiat între ei pentru a evita dubla impunere. În cazul unui dezacord între Membri asupra chestiunii de a ști dacă o măsură se înscrie într-un astfel de acord încheiat între ei, unul sau celălalt Membru va avea posibilitatea să prezinte această chestiune Consiliului pentru comerțul cu servicii¹¹. Consiliul va supune chestiunea arbitrajului. Decizia arbitralului va fi definitivă și obligatorie pentru Membri.

Articolul XXIII

Reglementarea diferendelor și executarea obligațiilor

1. În cazul în care un Membru ar considera că orice alt Membru nu-și îndeplinește obligațiile sau angajamentele specifice pe care le-a contractat conform prezentului Acord, acest Membru poate, în vederea ajungerii la o reglementare reciproc satisfăcătoare a chestiunii, să recurgă la Memorandumul de Acord privind reglementarea diferendelor.
2. Dacă DSB consideră că circumstanțele sunt suficient de grave pentru a justifica o astfel de măsură, el va putea autoriza unul sau mai mulți Membri să suspende, față de orice astfel de Membru sau Membri aplicarea de obligații și angajamente specifice, conform Articolului 22 al Memorandumului de acord privind reglementarea diferendelor.
3. Dacă un Membru consideră că un avantaj, de care putea în mod rezonabil să se aștepte să beneficieze, conform unui angajament specific contractat de către un alt Membru conform Părții a III-a a prezentului Acord este anulat sau compromis, ca rezultat al aplicării unei măsuri care nu contravine dispozițiilor prezentului Acord, acesta poate recurge la Memorandumul de Acord privind reglementarea diferendelor. Dacă DSB stabilește că măsura a anulat sau compromis un astfel de avantaj, Membrul afectat va avea dreptul la o compensare reciproc satisfăcătoare, pe baza paragrafului 2 al Articolului XXI, care va putea include modificarea sau retragerea măsurii. În cazul în care Membrii interesați nu vor putea ajunge la un acord, va putea fi aplicat Articolul 22 al Memorandumului de Acord privind reglementarea diferendelor.

---

¹¹ În ceea ce privește acordurile vizând evitarea dublei impuneri care există la data intrării în vigoare a Acordului OMC, această chestiune va putea fi adusă în fața Comitetului pentru Comerțul cu Servicii numai cu consimțământul ambelor părți la un astfel de acord.

Articolul XXIV

Consiliul pentru comerțul cu servicii

- a) Consiliul pentru comerțul cu servicii va exercita funcțiunile care îi vor fi încredințate în vederea facilitării funcționării prezentului Acord și a facilitării atingerii obiectivelor sale. Consiliul va putea stabili organele subsidiare pe care le va considera necesare pentru a se putea achita în mod eficace de funcțiile sale.
- b) Reprezentanții tuturor Membrilor vor putea face parte din Consiliu și, dacă acesta nu decide altfel, din organele sale subsidiare.
- c) Președintele Consiliului va fi ales de către Membri.

Articolul XXV

Cooperarea tehnică

1. Furnizorii de servicii ai Membrilor care vor avea nevoie de o astfel de asistență vor avea acces la serviciile punctelor de legătură la care se face referire în paragraful 2 al Articolului IV.
2. Asistența tehnică pentru țările în curs de dezvoltare va fi asigurată pe plan multilateral, de către Secretariat și va fi decisă de către Consiliul pentru comerțul cu servicii.

Articolul XXVI

Relația cu alte organizații internaționale

Consiliul General va face aranjamentele potrivite în vederea consultării și cooperării cu Organizația Națiunilor Unite și agențiile sale specializate, ca și cu alte organizații interguvernamentale care se ocupă de servicii.

PARTEA a VI -a

DISPOZIȚII FINALE

Articolul XXVII

Refuzul de a acorda avantaje

Un Membru va putea refuza să acorde avantajele decurgând din prezentul Acord:

- a) pentru furnizarea unui serviciu, dacă el stabilește că serviciul este furnizat din teritoriul său pe teritoriul unei țări care nu este Membră sau a unui Membru față de care el nu aplică Acordul OMC;
- b) în cazul furnizării unui serviciu de transport maritim, dacă el stabilește că acest serviciu este furnizat:
  - i) printr-o navă înmatriculată conform legislației unei țări care nu este Membră sau a unui Membru față de care el nu aplică Acordul OMC, și
  - ii) de către o persoană care exploatează și/sau utilizează nava în totalitate sau parțial, dar care este dintr-o țară care nu este Membră sau dintr-o țară Membră față de care el nu aplică Acordul OMC;
- c) unui furnizor de servicii care este persoană juridică, dacă el stabilește că acesta nu este un furnizor de servicii al unui alt Membru sau ca este un furnizor de servicii al unui Membru față de care el nu aplică Acordul OMC.

Articolul XXVIII

Definiții

Pentru scopul prezentului Acord:

- a) termenul "măsură" înseamnă orice măsură luată de către un Membru, sub formă de lege, de reglementare, regulă, procedură, decizie, de acțiune administrativă sau sub orice altă formă.
- b) Termenul "furnizarea unui serviciu" include producția, distribuția, comercializarea, vânzarea și livrarea unui serviciu;
- c) "măsurile membrilor care afectează comerțul cu servicii" includ măsurile referitoare la:
  - i) cumpărarea, plata sau utilizarea unui serviciu;
  - ii) accesul la și utilizarea de, cu ocazia furnizării unui serviciu, servicii pe care acești Membri solicită să fie oferite publicului, în general;
  - iii) prezența, inclusiv prezența comercială a persoanelor unui Membru pentru furnizarea unui serviciu pe teritoriul unui alt Membru;
- d) expresia "prezența comercială" înseamnă orice tip de întreprindere comercială sau profesională, inclusiv sub forma:
  - i) constituirii, achiziționării sau menținerii unei persoane juridice, sau;
  - ii) creării sau menținerii unei sucursale sau unui birou de reprezentare, pe teritoriul unui Membru, în scopul furnizării unui serviciu;
- e) expresia "sector" al unui serviciu înseamnă:
  - i) în raport cu un angajament specific, unul sau mai multe subsectoare ale acestui serviciu sau toate subsectoarele acestui serviciu, așa cum este specificat în Lista Membrului,
  - ii) altfel, ansamblul acestui sector de servicii, inclusiv toate subsectoarele sale:
- f) expresia "serviciul unui alt Membru" înseamnă un serviciu care este furnizat:
  - i) din sau în teritoriul acestui alt Membru sau, în cazul transportului maritim de către o navă înmatriculată în conformitate cu legislația acestui alt Membru sau de către o persoană a acestui alt Membru care furnizează serviciul, prin intermediul exploatării unei nave și /sau utilizării sale totale sau parțiale; sau
  - ii) în cazul furnizării unui serviciu, prin intermediul prezenței comerciale sau prezenței persoanelor fizice de către un furnizor de servicii al acestui alt Membru;
- g) expresia "furnizor de serviciu" desemnează orice persoană care furnizează un serviciu¹²;
- h) expresia "furnizor monopolist al unui .serviciu" înseamnă orice persoană, publică sau privată, care pe piața pertinentă a teritoriului unui Membru este autorizat sau stabilit formal sau în fapt de către acest Membru ca fiind furnizor exclusiv al acestui serviciu;
- i) expresia "consumator de servicii" înseamnă orice persoană care primește sau folosește un serviciu;

---

¹² În cazul în care serviciul nu este furnizat direct de către o persoană juridică, ci prin intermediul altor forme de prezență comercială, cum ar fi o sucursală sau un birou de reprezentare, furnizorul de servicii (adică persoana juridică) nu va beneficia mai puțin datorită unei astfel de prezențe de tratamentul prevăzut pentru furnizorii de servicii, în virtutea prezentului Acord. Acest tratament va fi acordat prezenței datorită căreia serviciul este furnizat și nu va trebui, în mod necesar, să fie extins la alte părți furnizorului în afara teritoriului unde serviciul este furnizat.

- j) expresia "persoană" înseamnă fie o persoană fizică, fie o persoană juridică;
- k) expresia "persoană fizică a unui alt Membru" înseamnă o persoană fizică, care are reședința pe teritoriul acestui alt Membru sau oricărui alt Membru și care, conform legislației acestui alt Membru:
- i) este un resortisant al acestui alt Membru; sau
  - ii) are dreptul la rezidență permanentă în acest alt Membru, în cazul unui Membru care:
    1. nu are resortirsanți sau
    2. acordă în mod substanțial același tratament rezidenților săi permanenți ca și resortisanților în ce privește măsurile afectând comerțul cu servicii, așa cum a notificat cu ocazia acceptării prezentului Acord sau aderării la acest acord, fiind înțeles că nici un Membru nu este obligat să acorde acestor rezidenți permanenți un tratament mai favorabil decât cel care ar fi acordat de acest alt Membru la acești rezidenți permanenți. Această notificare va cuprinde asigurarea că el își va asuma, în ce privește acești rezidenți, în concordanță cu legile și reglementările sale, aceleași responsabilități ca cele pe care acest alt Membru le are față de naționalii săi.
- l) expresia "persoană juridică" înseamnă orice persoană juridică constituită în mod corespunzător sau altfel organizată, în conformitate cu legislația aplicabilă, în scopuri lucrative sau nu, și deținută de sectorul privat sau sectorul public, inclusiv orice societate, întreprindere, societate de persoane, întreprinderi, întreprindere individuală sau asociații;
- m) expresia "persoană juridică a unui alt Membru" înseamnă o persoană juridică:
- i) care este constituită sau altfel organizată, în conformitate cu legislația acestui alt Membru și care efectuează importante operațiuni comerciale pe teritoriul acestui Membru sau oricărui alt Membru; sau
  - ii) în cazul furnizării unui serviciu, grație unei prezențe comerciale, care este deținută sau controlată:
    - (1) de persoane fizice a acestui Membru, sau
    - (2) de persoane juridice ale acestui Membru, așa cum sunt identificate la subparagraful i):
- n) o persoană juridică:
- i) "este deținută" de persoanele unui Membru, dacă mai mult de 50% din capitalul său social aparținând în deplină proprietate persoanelor acestui Membru;
  - ii) "este controlată" de persoane ale unui Membru, dacă aceste persoane au capacitatea să numească majoritatea administratorilor sau sunt abilitate de drept să-i dirijeze operațiunile sale;
  - iii) "este afiliată" la o altă persoană când ea controlează această altă persoană sau este controlată de aceasta; sau dacă ea însăși și cealaltă persoană sunt ambele controlate de aceeași persoană.
- o) expresia "taxe directe" cuprinde toate taxele asupra venitului total, asupra capitalului total asupra unor elemente ale venitului sau capitalului, inclusiv taxe asupra câștigurilor proprietății, taxe pe avere, moșteniri sau alte donații și taxe asupra volumului total al salariilor sau retribuțiilor plătite de întreprinderi ca și taxe asupra reevaluării capitalului.

Articolul XXIX

Anexe

Anexele la prezentul Acord fac parte integrantă din acest Acord.

ANEXE

Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la Articolul II

Sfera de cuprindere

1. Prezenta anexă definește condiții în care un Membru, în momentul intrării în vigoare a acestui Acord este exceptat de la obligațiile sale conform paragrafului 1 al Articolului II.
2. Orice nouă excepție cerută după intrarea în vigoare a Acordului OMC va fi soluționată în conformitate cu paragraful 3 al Articolului IX al prezentului Acord.

Reexaminarea

3. Consiliul pentru comerțul cu servicii va reexamina toate excepțiile acordate pentru o perioadă mai mare de cinci ani. Prima dintre aceste reexaminări va avea loc cel mai târziu după cinci ani de la intrarea în vigoare a Acordului OMC.
4. În cadrul unei reexaminări, Consiliul pentru comerțul cu servicii:
  - a) va examina dacă condițiile care au făcut necesară excepția există încă; și
  - b) va determina data unei eventuale noi reexaminări.

Expirarea

5. Exceptarea acordată unui Membru de la obligațiile sale conform paragrafului 1 al Articolului II al Acordului, în ce privește o măsură determinată, va expira la data prevăzută în excepție.
6. În principiu, excepțiile nu ar trebui să depășească o perioadă de zece ani. În orice caz, ele vor face obiectul negocierii cu ocazia rundelor ulterioare de liberalizare a schimburilor.
7. Un Membru va notifica Consiliului pentru comerțul cu servicii, la sfârșitul perioadei de exceptare, că măsura incompatibilă a fost pusă în conformitate cu paragraful 1 al Articolului II al Acordului.

Lista excepțiilor de la obligațiile enunțate la Articolul II

(Listele convenite ale excepțiilor în baza paragrafului 2 al Articolului II vor fi anexate aici, în versiunea pe hârtie de tratat a Acordului privind OMC).

Anexa privind mișcarea persoanelor fizice

furnizoare de servicii vizate de acord

1. Anexa se aplică măsurilor afectând persoanele fizice, care sunt furnizoare de servicii al unui Membru, și la persoanele fizice ale unui Membru care sunt angajate de un furnizor de servicii ai unui Membru, pentru furnizarea unui serviciu pentru care au fost contractate angajamente specifice referitoare la admiterea și șederea temporară a acestor persoane fizice.
2. Acordul nu se va aplica măsurilor afectând persoanele fizice, care caută să intre pe piața forței de muncă a unui Membru, nici la măsurile privind cetățenia, rezidența și angajarea pe o bază permanentă.
3. Conform Părților a III-a și a IV-a ale Acordului, Membrii vor putea negocia angajamente specifice aplicabile la mișcarea tuturor categoriilor de persoane fizice, furnizând servicii vizate de Acord. Persoanele fizice vizate de un angajament specific vor fi autorizate să furnizeze serviciul, conform modalităților acestui angajament.
4. Acordul nu va împiedica un Membru să aplice măsuri pentru reglementarea admiterii sau șederii temporare a persoanelor fizice pe teritoriul său, inclusiv măsurile necesare pentru protejarea integrității frontierelor sale și pentru a asigura trecerea ordonată a frontierelor sale de persoane fizice, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o astfel de manieră,

încât să anuleze sau să compromită avantajele decurgând pentru orice Membru din modalitățile unui angajament specific¹

Anexa privind serviciile de transport aerian

1. Prezenta Anexă se aplică măsurilor care afectează comerțul cu servicii de transport aerian, fie că sunt regulate sau nu, și cu servicii auxiliare. Se confirmă, că nici un angajament sau obligație specifică contractată în conformitate cu prezentului Acord nu va reduce și nici nu va afecta obligațiile unui Membru care decurg din acorduri bilaterale sau multilaterale în vigoare în momentul intrării în vigoare a Acordului OMC.
2. Acordul, inclusiv procedurile sale de reglementare a diferendelor, nu se vor aplica măsurilor care afectează:
  - a) drepturile de trafic, indiferent de modul în care au fost acordate; sau
  - b) serviciile legate direct de exercitarea drepturilor de trafic, cu excepția celor prevăzute la paragraful 3 din această Anexă.
3. Acordul se va aplica măsurilor care afectează:
  - a) serviciile de reparații și întreținere a aeronavelor
  - b) vânzarea sau comercializarea serviciilor de transport aerian;
  - c) serviciilor de sisteme informaționale de rezervare (CRS).
4. Procedurile de reglementare a diferendelor prevăzute în Acord pot fi invocate numai atunci când obligațiile sau angajamentele au fost asumate de către Membrul în cauză și când procedurile de reglementare a diferendelor din aranjamentele bilaterale și din alte aranjamente multilaterale au fost epuizate.
5. Consiliul pentru comerțul de servicii va examina periodic și cel puțin la fiecare cinci ani, evoluția situației din sectorul transporturilor aeriene și funcționarea prezentei Anexe pentru a lua în considerație posibilitatea aplicării mai largi a Acordului în acest sector.
6. Definiții:
  - a) expresia *servicii de reparații și întreținere a aeronavelor* se referă la astfel de activități atunci când sunt efectuate asupra unei aeronave sau a unei părți din aceasta pe perioada când aceasta este retrasă din servicii și nu cuprinde intervenția așa numită “în linie”.
  - b) expresia *vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian* înseamnă posibilitatea pe care o are cărașul aerian în cauză de a vinde și de a comercializa liber serviciile sale de transport aerian, inclusiv toate aspectele comercializării, cum ar fi studiul pieței, publicitatea și distribuția. Aceste activități nu cuprind tarificarea serviciilor de transport aerian și nici condițiile aplicabile.
  - c) Expresia *servicii de sisteme informaționale de rezervare (CRS)* înseamnă serviciile furnizate de către sisteme informatizate care conțin informații despre orarele cărașilor aerieni, locurile disponibile, tarifele și regulile de tarificare, prin intermediul cărora pot fi făcute rezervări sau pot fi eliberate bilete.
  - d) Expresia *drepturi de trafic* înseamnă dreptul pentru serviciile regulate sau neregulate de a funcționa și/sau de a transporta pasageri, mărfuri și poștă contra remunerație sau prin angajarea din, spre, în teritoriul, peste teritoriul unui Membru, inclusiv punctele care urmează a fi deservite, itinerariile care urmează a fi exploatate, tipurile de trafic

---

¹ Simplul fapt de a solicita o viză pentru persoanele fizice ale unor Membri și nu pentru cele ale altora, nu va fi considerată ca anulând sau compromițând avantajele în virtutea unui angajament specific

care urmează a fi asigurate, capacitatea care urmează a fi furnizată, tarifele ce urmează a fi aplicate și condițiile acestora, precum și criteriile de desemnare a companiilor aeriene, inclusiv criterii cum ar fi numărul, proprietatea și controlul.

Anexa privind serviciile financiare

1. *Sfera și definiția*

- a) Prezenta Anexă se aplică măsurilor care afectează furnizarea serviciilor financiare. Referirea la furnizarea unui serviciu financiar din Anexă va însemna furnizarea unui serviciu, așa cum este definit în paragraful 2 al Articolului 1 din Acord.
- b) Pentru scopurile paragrafului 3 b) al Articolului 1 al Acordului, "serviciile furnizate în exercitarea autorității guvernamentale" înseamnă următoarele activități desfășurate de o bancă centrală sau autoritate monetară sau de către orice altă entitate publică în aplicarea politicilor monetare sau ale cursului de schimb:
  - i) activități constituind o parte a unui sistem statutar de asigurări sociale sau a unor planuri publice de pensionare; și
  - ii) alte activități desfășurate de către o entitate publică în contul sau cu garanția guvernului sau folosind resurse financiare ale guvernului.
- c) Pentru scopurile paragrafului 3b) al Articolului 1 din Acord, dacă un Membru permite ca vreuna dintre activitățile vizate la sub-paragraful b)ii) sau b)iii) să fie desfășurate de către furnizorii și de servicii financiare în concurență cu o entitate publică sau un furnizor de servicii financiare, termenul de "servicii" va cuprinde aceste activități.
- d) Paragraful 3c) al Articolului 1 al Acordului nu se va aplica serviciilor acoperite de această Anexă.

2. *Reglementări interne*

- a) Făcându-se abstracție de orice alte prevederi ale Acordului, un Membru nu va fi împiedicat să adopte măsuri din motive prudențiale, inclusiv pentru protejarea investitorilor, depunătorilor, deținătorilor de piețe sau persoanelor cărora li se datorează o taxă fiduciară de către un furnizor de servicii financiare, în cazul în care asemenea măsuri nu vor fi conforme cu prevederile Acordului, acestea nu vor fi utilizate de către un Membru ca mijloace de eludare a angajamentelor sau a obligațiilor sale decurgând din Acord.
- b) Nici o prevedere a Acordului nu va fi interpretată ca obligând un Membru să divulge informații referitoare la afacerile și conturile clienților individuali sau orice altă informație confidențială sau asupra căreia există un drept de proprietate, aflat în posesia entităților publice.

3. *Recunoașterea*

- a) Un Membru poate recunoaște măsurile prudențiale ale oricărei alte țări pentru a determina cum vor fi aplicate măsurile Membrului referitoare la serviciile financiare. Această recunoaștere care poate fi realizată prin armonizare sau în alt mod, se poate baza pe un acord sau un aranjament cu țara în cauză sau poate fi acordată în mod autonom.
- b) Un Membru care este parte la un acord sau aranjament vizat la paragraful a), fie el viitor sau existent, va acorda celorlalți Membri interesați posibilitatea adecvată de a negocia aderarea lor la acest acord sau aranjament sau de a negocia acorduri sau aranjamente comparabile cu acesta, în circumstanțe în care ar fi echivalentă în ce privește reglementarea, supravegherea, punerea în aplicare a reglementării și, dacă

este cazul, proceduri de împărtășire a informațiilor între cele părți la acord sau aranjament. Dacă un Membru acordă recunoaștere în mod autonom, aceasta va da oricărui alt Membru o posibilitate adecvata de a demonstra că astfel de circumstanțe există.

- c) În cazul în care un Membru va avea în vedere să acorde recunoașterea măsurilor prudențiale ale oricărei alte țări, nu se va aplica paragraful 4b) al Articolului VII din Acord.

1. *Reglementarea diferendelor*

Grupurile speciale însărcinate să examineze diferendele privind problemele prudențiale și alte probleme financiare vor avea competențele necesare corespunzătoare serviciului financiar specific la care se referă diferendul.

2. *Definiții*

Pentru scopurile prezentei Anexe:

- a) Un serviciu financiar este orice serviciu de natură financiară oferit de către un furnizor de servicii financiare al unui Membru. Serviciile financiare cuprind toate serviciile de asigurare și cele legate de asigurare și toate serviciile bancare și alte servicii financiare (exclusiv asigurarea). Serviciile financiare cuprind următoarele activități:

Servicii de asigurare și servicii legate de asigurare

- i) Asigurarea directă inclusiv coasigurarea:
- A) de viață
  - B) alta decât cea de viață
- ii) Reasigurarea și retrocesiunea;
- iii) Intermedierea în asigurări, cum ar fi curtajul și agenturarea;
- iv) Servicii auxiliare asigurărilor, cum ar fi serviciile de consultanță, de calculație, de evaluare a riscului și servicii de rezolvare a reclamațiilor;

Servicii bancare și alte servicii financiare (exclusiv asigurarea)

- v) Acceptarea de depuneri și alte fonduri rambursabile de la public;
- vi) Împrumuturile de orice tip, inclusiv credit la consumator, credit ipotecar, factoring și finanțare a operațiunilor comerciale;
- vii) Leasing financiar;
- viii) Toate serviciile de plăți și remiteri bănești, inclusiv credit, încasarea și debitarea cărților de credit, a cecurilor de călătorie și a tratelor bancare;
- ix) Garanți și angajamente;
- x) Operațiuni în cont propriu sau în contul clienților, fie la bursă, fie în afara bursei de valori organizate, fie în alt mod, după cum urmează:
- A) instrumente ale pieței monetare (inclusiv cecuri, efecte, certificate de depozit);
  - B) devize;
  - C) produse derivate, inclusiv, dar nu numai instrumentele la termen și opțiuni;
  - D) instrumente ale cursului de schimb și ale ratei dobânzii, inclusiv swap, acorduri de rate la termen;

- E) valori mobiliare negociabile;
  - F) alte instrumente și active financiare negociabile, inclusiv metal.
  - xi) Participarea la emisiunile tuturor valorilor mobiliare, inclusiv subscrierii și plasamentului în calitate de agent (public sau privat) și prestarea de servicii legate de aceste emisiuni;
  - xii) Brokeraj monetar;
  - xiii) Gestiunea activelor, cum ar fi gestiunea banilor lichizi și a efectelor, toate formele de gestiune a investițiilor colective, gestiunea fondurilor de pensii, servicii de pază, depozitare și fiduciare;
  - xiv) Servicii de reglementare și de compensare aferente activelor financiare, inclusiv valori mobiliare, produse derivate și alte instrumente negociabile;
  - xv) Furnizarea și transferul de informații financiare, și prelucrarea datelor financiare și programelor de calcul aferente, de către furnizorii altor servicii financiare;
  - xvi) Servicii de consultanță, intermediere și alte servicii financiare auxiliare aferente tuturor activităților menționate la alineatele de la v) la xv), inclusiv cota de credit și analiză financiară, cercetare și consultanță în domeniul investițiilor și plasamentelor, consultanță privind achizițiile, restructurarea și strategia întreprinderilor.
- b) Un furnizor de servicii financiare înseamnă o persoană fizică sau juridică a unui Membru, care dorește să furnizeze sau furnizează servicii financiare, dar expresia "furnizor de servicii financiare" nu cuprinde o entitate publică.
- c) Expresia "entitate publică" înseamnă:
- i) un guvern, o bancă centrală sau o autoritate monetară a unui Membru, sau o entitate deținută sau controlată de către un Membru, care sunt angajate, în principal, în desfășurarea de funcții guvernamentale sau activității în scopuri guvernamentale, necuprinzând o entitate angajată, în principal, în furnizarea de servicii financiare în condiții comerciale; sau
  - ii) o entitate privată îndeplinind funcții care revin, în mod normal, unei bănci centrale sau unei autorități monetare, când exercită aceste funcții.

A doua anexă privind serviciile financiare

1. Făcându-se abstracție de Articolul II al Acordului și de paragrafele 1 și 2 ale Anexei privind excepțiile de la Articolul II, un Membru poate, în decursul unei perioade de 60 de zile începând la patru luni după intrarea în vigoare a Acordului OMC, să enumere în această Anexă măsurile privind serviciile financiare care sunt incompatibile cu paragraful 1 al Articolului II din Acord.
2. Făcându-se abstracție de Articolul XXI al Acordului, un Membru poate, în decursul unei perioade de 60 de zile începând la patru luni după intrarea în vigoare a Acordului OMC, să îmbunătățească, să modifice sau să retragă, total sau parțial angajamentele privind serviciile financiare înscrise în Lista sa.
3. Consiliul pentru Comerțul cu Servicii va stabili toate procedurile necesare aplicării paragrafelor I și 2.

Anexa privind negocierile în domeniul serviciilor de transport maritim

1. Articolul II și Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la Articolul II, inclusiv cerința de a prezenta în Anexă toate măsurile incompatibile cu tratamentul națiunii celei mai

favorizate pe care un Membru o va menține, nu vor intra în vigoare pentru transporturile maritime internaționale, serviciile auxiliare, accesul și utilizarea facilităților portuare:

- a) decât la data aplicării rezultatelor negocierilor care va fi determinată în condițiile stipulate în paragraful 4 al Deciziei Ministeriale privind Negocierile în domeniul Serviciilor de Transport Maritim; sau
  - b) decât la data raportului final al Grupului de Negociere privind serviciile de transport maritim, dacă negocierile nu se încheie cu succes.
2. Paragraful 1 de mai sus nu se va aplica la nici un angajament specific privind serviciile de transport maritim, care este înscris în Lista unui Membru.
  3. De la încheierea negocierilor la care se refera paragraful 1 de mai sus și înainte de data aplicării rezultatelor acestor negocieri, un Membru va fi liber să amelioreze, să modifice ori să retragă angajamentele sale, în totalitate sau parțial în acest sector, fără să ofere o compensație, făcându-se abstracție de dispozițiile Articolului XXI.

Anexa privind telecomunicațiile

1. *Obiective*

Recunoscând specificațiile sectorului serviciilor de telecomunicații și, în special, rolul dublu pe care acesta îl joacă ca sector distinct de activitate economică și ca mijloc de transport fundamental pentru alte activități economice, Membrii au convenit asupra următoarei anexe, în scopul completării dispozițiilor Acordului în ce privește măsurile care afectează accesul la rețelele și serviciile publice de transport ale telecomunicațiilor și utilizarea acestora. În consecință, această Anexă conține note și prevederi suplimentare privind Acordul.

2. *Sfera de cuprindere*

- a) Prezenta Anexă se va aplica tuturor măsurilor unui Membru, care afectează accesul la rețelele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și la utilizarea acestora¹.
- b) Prezenta Anexă nu se va aplica măsurilor care afectează distribuția prin cablu sau difuzarea programelor de radio sau televiziune.
- c) Nici o prevedere din prezenta Anexă nu va fi interpretată:
  - i) ca obligând un Membru să autorizeze un furnizor de servicii din orice alt Membru să stabilească, construiască, dobândească, închirieze, exploateze sau furnizeze rețele sau servicii de transport al telecomunicațiilor, altfel decât este prevăzut în Lista sa; sau
  - ii) ca obligând un Membru (sau să prescrie unui Membru să oblige pe furnizorii de servicii, aflați sub jurisdicția sa) să stabilească, construiască, dobândească, închirieze, exploateze sau furnizeze rețele sau servicii de transport al telecomunicațiilor care nu sunt oferite publicului, în general

3. *Definiții*

Pentru scopurile acestei Anexe:

- a) Termenul *telecomunicații* înseamnă tranzitarea și recepția de semnale prin orice mijloc electromagnetic.
- b) Expresia *servicii publice de transport al telecomunicațiilor* înseamnă orice serviciu de transport al telecomunicațiilor solicitat, în mod explicit sau în fapt, de către un

---

¹ Acest paragraf este înțeles a însemna că fiecare Membru va proceda în așa fel, încât obligațiile cuprinse în prezenta anexă să fie aplicate față de furnizorii de rețele și servicii publice de transport al telecomunicațiilor prin orice măsuri necesare.

Membru, spre a fi oferit publicului în general. Astfel de servicii pot cuprinde între altele, telegraful, telefonul, telex și transmiterea de date care presupun, de o manieră generală transmiterea în timp real de informații furnizate de către un client între doua sau mai multe puncte, fără nici o modificare, de la un capăt la celălalt, a formei sau conținutului informației clientului.

- c) Expresia *rețea publică de transport a telecomunicațiilor* înseamnă infrastructura publică de telecomunicații, care permite telecomunicațiile între două sau mai multe puncte terminale definite ale rețelei.
- d) Expresia *comunicații interne ale societăților* înseamnă telecomunicațiile prin care o societate comunică în interiorul său sau cu filialele sau cu sucursalele sale și, în funcție de legile și reglementările interne ale unui Membru, cu societățile sale afiliate și prin care aceste filiale, sucursale și societăți afiliate comunică între ele. În acest scop "filialele" și "sucursalele" și dacă este cazul "societățile afiliate" vor fi cele definite de către fiecare Membru. Expresia "comunicații interne ale societăților" din această Anexă nu cuprinde serviciile comerciale sau necomerciale furnizate societăților care nu sunt filiale, sucursale sau societăți afiliate, sau care sunt oferite clienților sau clienților potențiali.
- e) Orice referire la un paragraf sau subparagraf din această Anexă cuprinde toate subdiviziunile acestora.

4. *Transparența*

În aplicarea Articolului III al Acordului, fiecare Membru va proceda în așa fel, încât informațiile pertinente privind condițiile care afectează accesul la rețele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și utilizarea acestora să fie puse la dispoziția publicului, inclusiv în ceea ce privește tarifele și alte modalități și condiții ale serviciului: specificațiile interfețelor tehnice cu aceste rețele de servicii; informațiile privind organismele care răspund de elaborarea și adaptarea normelor privind accesul și utilizarea; condițiile care trebuie îndeplinite prin racordarea echipamentelor terminale sau a altor echipamente; și prescripțiile privind notificările, înregistrarea sau licențierea, dacă este cazul.

5. *Accesul la rețelele de servicii publice de transport al telecomunicațiilor și utilizarea acestora.*

- a) Fiecare Membru va proceda în așa fel, încât oricărui furnizor de servicii din oricare alt Membru să i se acorde accesul la rețelele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și al utilizării acestora, în modalități și condiții rezonabile și nediscriminatorii pentru a asigura furnizarea unui serviciu cuprinse în Lista sa. Această obligație va fi aplicată între altele, prin intermediul paragrafelor e) și f) de mai jos².
- b) Fiecare Membru va proceda în așa fel, încât furnizorii de servicii din orice alt Membru să aibă acces la rețelele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și la utilizarea acestora, oferite în interiorul sau peste frontiera respectivului Membru, inclusiv circuitele private închiriate și, în acest scop, va proceda în așa fel, sub rezerva paragrafelor e) și f), ca acestor furnizori să le fie permis:
  - i) să cumpere sau să închirieze echipamente terminale sau alte echipamente care sunt conectate la rețea și care sunt necesare pentru ca furnizorul să-și furnizeze serviciile;

---

² Expresia "nediscriminatoriu" este înțeleasă ca desemnând tratamentul națiunii celei mai favorizate și tratamentul național așa cum sunt definite în Acord, precum și ca având sensul, propriu sectorului, de modalități și condiții nu mai puțin favorabile decât cele acordate oricărui alt utilizat or al rețelelor sau serviciilor publice de transport al telecomunicațiilor în împrejurări similare.

- ii) să interconecteze circuite închiriate sau deținute de către sectorul privat, cu rețele și servicii publice de transport al telecomunicațiilor sau cu circuite închiriate sau deținute de către alt furnizor de servicii; și
  - iii) să utilizeze protocoale de exploatare alese de către furnizorul de servicii, în furnizarea oricărui serviciu altui decât cel necesar pentru ca rețelele și serviciile de transport al telecomunicațiilor să poată fi puse la dispoziția publicului în general.
- c) Fiecare Membru va proceda în așa fel, încât furnizorii de servicii ai oricărui alt Membru să poată utiliza rețelele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor pentru transportul informațiilor, în interiorul granițelor sau peste graniță, inclusiv al comunicațiilor interne ale societăților care furnizează astfel de servicii și la accesul la informațiile cuprinse în bazele de date sau alt fel depozitate sub forme exploatabile cu ajutorul mașinii de redare de pe teritoriul oricărui Membru. Orice măsură nouă sau modificată a unui Membru care va modifica în mod semnificativ această utilizare va fi notificată și supusă consultării, conform prevederilor pertinente ale Acordului.
- d) Făcând abstracție de prevederile paragrafului precedent, un Membru poate lua acele măsuri care sunt necesare pentru a asigura securitatea și confidențialitatea mesajelor, cu condiția ca cerințele acestor măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care ar putea constitui un mijloc de discriminare arbitrară și nejustificată sau o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii.
- e) Fiecare Membru va proceda în așa fel încât nici o condiție să nu fie impusă asupra accesului la rețelele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și al utilizării acestora, alta decât cele care sunt necesare:
- i) pentru a salvagarda responsabilitățile furnizorilor de rețele și servicii publice de transport al telecomunicațiilor, în special capacitatea lor de a pune rețelele sau serviciile lor la dispoziția publicului în general;
  - ii) pentru a proteja integritatea tehnică a rețelelor și serviciilor publice de transport al telecomunicațiilor; sau
  - iii) pentru a proceda în așa fel, încât furnizorii de servicii din orice alt Membru să nu furnizeze servicii decât dacă sunt autorizați să o facă, conform angajamentelor cuprinse în Lista unui Membru.
- f) Cu condiția ca aceasta să satisfacă criteriile enunțate în paragraful e), condițiile de acces la rețelele și serviciile publice de transport ale telecomunicațiilor și la utilizarea acestora vor putea cuprinde:
- i) restricții asupra revânzării sau a utilizării în comun a acestor servicii;
  - ii) o obligație de a utiliza interfețe tehnice specifice, inclusiv protocoale de interfață, pentru interconexiunea cu aceste rețele și servicii;
  - iii) restricții, atunci când este necesar, pentru a garanta interoperabilitatea acestor servicii și a încuraja realizarea obiectivelor enunțate la paragraful a);
  - iv) omologarea echipamentelor terminale sau a altor echipamente care sunt racordate la rețea și caracteristici tehnice privind racordarea acestor echipamente la rețea;
  - v) restricții privind interconexiunea circuitelor închiriate sau deținute de către sectorul privat cu aceste rețele sau servicii sau cu circuitele închiriate sau deținute de către un alt furnizor de servicii; sau
  - vi) notificarea, înregistrarea și acordarea licențelor.
- g) Făcându-se abstracție de paragrafele precedente din această secțiune, un Membru în curs de dezvoltare poate, în concordanță cu nivelul său de dezvoltare, să pună condiții

rezonabile pentru accesul la rețelele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și pentru utilizarea acestora, condiții care sunt necesare pentru întărirea infrastructurii sale naționale de telecomunicații și a capacității sale de a furniza servicii de telecomunicații și pentru creșterea participării sale la comerțul mondial cu servicii de telecomunicații. Aceste condiții vor fi specificate în Lista Membrului în cauză.

6. *Cooperare tehnică*

- a) Membrii recunosc că o infrastructură de telecomunicații eficientă și avansată în diverse țări, în special în țările în curs de dezvoltare, este esențială pentru expansiunea comerțului lor cu servicii. În acest scop, Membrii aprobă și încurajează participarea, în cea mai mare măsură posibilă, a țărilor dezvoltate și în curs de dezvoltare și a furnizorilor lor de rețele și servicii publice de transport al telecomunicațiilor, precum și a altor entități la programe de dezvoltare ale organizațiilor internaționale și regionale, inclusiv Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.
- b) Membrii vor încuraja și vor sprijini cooperarea în materie de telecomunicații între țările în curs de dezvoltare, la nivel internațional, regional și subregional.
- c) În cooperarea cu organizații internaționale competente, Membrii vor furniza, când este posibil, țărilor în curs de dezvoltare, informații referitoare la serviciile de telecomunicații și la evoluția telecomunicațiilor și tehnologiei de informare pentru a ajuta la întărirea sectorului lor național de servicii de telecomunicații.
- d) Membrii vor acorda o atenție specială posibilităților pe care le au țările cel mai puțin avansate de a încuraja pe furnizorii străini de servicii de telecomunicații de a ajuta în ceea ce privește transferul de tehnologie, formarea de specialiști și alte activități în sprijinul dezvoltării infrastructurii lor de telecomunicații și expansiunii comerțului lor cu servicii de telecomunicații.

7. *Relațiile cu organizațiile și acordurile internaționale*

- a) Membrii recunosc importanța normelor internaționale pentru asigurarea compatibilității și inter operabilității rețelelor și serviciilor de telecomunicații la scară mondială și se angajează să promoveze aceste norme în cadrul lucrărilor organismelor internaționale competente, inclusiv în Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor și Organizația Internațională de Standardizare.
- b) Membrii recunosc rolul jucat de către organizațiile și acordurile guvernamentale și neguvernamentale în asigurarea funcționării eficiente a serviciilor naționale și mondiale de telecomunicații și, în special, rolul jucat de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor. Membrii vor face aranjamentele corespunzătoare, când este cazul, pentru consultarea cu aceste organizații în probleme decurgând din aplicarea prezentei Anexe.

Anexa privind negocierile în domeniul telecomunicațiilor de bază

1. Articolul II și Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la Articolul II, inclusiv obligația de a enumera în Anexă orice măsuri incompatibile cu tratamentul națiunii celei mai favorizate pe care un Membru le menține, nu vor intra în vigoare pentru telecomunicațiile de bază:
  - a) decât la data aplicării care va fi stabilită conform paragrafului 5 al Deciziei Ministeriale privind negocierile în domeniul telecomunicațiilor de bază; sau
  - b) decât la data raportului final al Grupului de Negociere asupra telecomunicațiilor de bază, prevăzut în această Decizie, dacă negocierile nu au fost încununate de succes.

2. Paragraful 1 de mai sus nu se va aplica unui angajament specific privind telecomunicațiile de bază care este înscris în lista unui Membru.